

R to R & CQI Poster ๑๓

ชื่อเรื่อง การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โรงพยาบาลศรีสะเกษ

เจ้าของผลงาน นางจันทร์สม สมศรี หน่วยงานคลินิกนมแม่

บทนำและวัตถุประสงค์ การเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เป็นการให้อาหารที่เหมาะสมสำหรับเด็กแรกเกิด ทำให้เด็กเจริญเติบโตแข็งแรง พัฒนาการสมวัย ช่วยเสริมสร้างความรัก ความอบอุ่นในครอบครัว องค์การอนามัยโลกจึงแนะนำให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว ๖ เดือนและเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ควบคู่กับอาหารตามวัยจนครบ ๒ ปี หรือนานกว่านั้น และใช้หลัก “บันได ๑๐” ขึ้นสู่ความสำเร็จในการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่” โดยกระทรวงสาธารณสุขกำหนดนโยบายให้โรงพยาบาลที่ดูแลอนามัยแม่และเด็ก เข้าร่วมโครงการและดำเนินงานในชื่อโครงการ “สายใยรักแห่งครอบครัว” และกำหนดเป้าหมายให้เด็กแรกเกิด-๖ เดือน กินนมแม่อย่างเดียวร้อยละ ๕๐ ในปีพ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งโรงพยาบาลศรีสะเกษได้เข้าร่วมโครงการดังกล่าวตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑จนถึงปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่โรงพยาบาลศรีสะเกษ

วิธีการศึกษา เป็นการวิจัยประเมินผลโครงการดำเนินการศึกษาระหว่างเดือนกันยายน-พฤศจิกายน๒๕๕๘ กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วยบุคลากรผู้ให้บริการ และผู้ใช้บริการส่งเสริมการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โรงพยาบาลศรีสะเกษ ใช้รูปแบบการประเมินโครงการแบบCIPP Modelประกอบด้วยการประเมิน๔ ด้านคือ ๑)ด้านบริบท๒) ด้านปัจจัยนำเข้า๓)ด้านกระบวนการ ๔) ด้านผลผลิตเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามการประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่สำหรับบุคลากรและผู้ใช้บริการตรวจสอบความถูกต้องและความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ๓ คนทดสอบความเชื่อมั่นโดยคำนวณจากสูตรของครอนบาช ได้ค่าเท่ากับ ๐.๘๒ และ ๐.๘๑ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พิกัดสถิติกลุ่มตัวอย่างโดยผ่านคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์และทำหนังสือชี้แจง

ผลการศึกษา พบว่า บุคลากร ประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเป็น ๔.๒๗, ๓.๖๐, ๓.๙๙ และ ๔.๐ ตามลำดับ ส่วนผู้ใช้บริการประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ ด้านบริบทด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเป็น ๔.๓๖, ๓.๖๒, ๔.๐๘ และ ๓.๙๘ ตามลำดับอัตราการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว ๖ เดือน เป็นร้อยละ ๕๘.๖

สรุปและข้อเสนอแนะ การประเมินผลโครงการอย่างเป็นระบบ ทำให้เห็นว่าโครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ สามารถดำเนินการอย่างเหมาะสมในภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก แต่โครงการดังกล่าวยังมีจุดอ่อนในส่วน ของปัจจัยนำเข้า ซึ่งพบว่าทั้งบุคลากรและผู้ใช้บริการ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยกว่าด้านอื่นๆ ประกอบด้วยอัตราการกำลังในการปฏิบัติงานในคลินิกนมแม่ สื่อ อุปกรณ์ เวลาให้บริการ การให้บริการเชิงรุก และการขยายเครือข่ายบริการ ซึ่งผู้บริหารสามารถนำผลการศึกษาเป็นสารสนเทศทางการพยาบาล เพื่อประกอบการตัดสินใจในการพิจารณา ยกเลิก ส่งเสริม หรือขยายโครงการส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ โรงพยาบาลศรีสะเกษ ต่อไป